

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1951

Vyhlásené: 28.12.1951 Časová verzia predpisu účinná od: 07.05.1953 do: 31.12.1956

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

114.

Z á k o n

zo dňa 20. decembra 1951

o advokácii.

Národné zhromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

§ 1.

Úlohy advokácie.

Advokácia poskytuje právnu pomoc socialistickým právnickým osobám, iným spoločenským organizáciám, orgánom štátnej správy a občanom, háji ich záujmy v súlade so zásadou materiálnej pravdy a so záujmami spoločnosti a tým prispieva k upevňovaniu socialistickej zákonnosti. Organizácia advokácie.

Advokátske poradne.

§ 2.

(1) Úlohy advokácie plnia pracovné kolektívy - advokátske poradne.

(2) Advokátske poradne sú právnické osoby.

§ 3.

Pracovný kolektív advokátskej poradne tvorí jej vedúci, advokáti, advokátski koncipienti a ostatní spolupracovníci.

§ 4.

Vedúci advokátskej poradne zastupuje poradňu navonok, vedie a organizuje jej činnosť tak, aby bola čo najúčelnejšia a najhospodárnejšia, a stará sa o politický a odborný rast všetkých pracovníkov. Za riadne plnenie týchto úloh je vedúci advokátskej poradne osobne zodpovedný.

§ 5.

Advokáti poskytujú právnu pomoc najmä udeľovaním právnych porád, spisovaním listín a zastupovaním účastníkov v konaní pred súdmi a orgánmi štátnej správy.

§ 6.

(1) Odmena za úkony právnej pomoci náleží advokátskej poradni.

(2) Sadzby odmien za úkony právnej pomoci určí minister spravodlivosti nariadením.

§ 7.

Za škodu spôsobenú pri poskytovaní právnej pomoci zodpovedajú advokát alebo iný člen pracovného kolektívu, ktorý škodu zaviniel, a advokátska poradňa rukou spoločnou a nerozdielnou.

§ 8.

Advokátska poradňa uhradzuje všetky svoje potreby zásadne z vlastných príjmov. Častou svojich príjmov prispievajú poradne na plnenie úloh Ústredia advokátskych poradní.

§ 9.

(1) V miestach, kde rozsah potreby právnej pomoci nevyžaduje zriadenie samostatnej advokátskej poradne, možno zriadiť pobočku advokátskej poradne.

(2) Pobočka tvorí s poradňou jediný celok, a to i so stránky finančnej a správnej.

Ústredie advokátskych poradní.**§ 10.**

Zriaďuje sa Ústredie advokátskych poradní. Je právnickou osobou. Sídlo má v Prahe.

§ 11.

Ústredie advokátskych poradní (ďalej len „Ústredie“) organizuje, vedie a kontroluje výkon advokácie a činnosť advokátskych poradní.

Najmä

- a) zriaďuje advokátske poradne (pobočky advokátskych poradní) a určuje ich sídlo; pritom dbá, aby rozmiestenie poradní (pobočiek) bolo úmerné potrebe právnej pomoci;
- b) rozhoduje o členstve advokátov v poradni (o ich prijatí do poradne, o ich začlenení do inej poradne a o zrušení členstva);
- c) ustanovuje vedúcich advokátskych poradní a odvoláva ich;
- d) určuje výšku príspevkov na plnenie úloh Ústredia.

§ 12.

(1) Orgány Ústredia sú:

- a) plenárna schôdzka vedúcich advokátskych poradní a delegátov z radov ostatných členov kolektívov advokátskych poradní,
- b) výbor (pre Slovensko výbor oblastný),
- c) predseda a jeho námestníci.

(2) Predsedu, jeho námestníkov a členov výboru volí plenárna schôdzka. Výkon advokácie.

Advokáti.**§ 13.**

(1) Advokátom môže byť len ten, kto je občiansky bezúhonný, je oddaný ľudovodemokratickému zriadeniu a

- a) je československým občanom,
- b) má právnické vzdelanie,
- d) složil odbornú skúšku a
- e) je členom advokátskej poradne.

(2) Nedostatok náležitostí uvedených v odseku 1 písm. a) až d) môže minister spravodlivosti celkom alebo zčasti odpustiť.

§ 14.

Advokát prijatý za člena advokátskej poradne složí pred začatím výkonu advokácie do rúk vedúceho advokátskej poradne sľub:

„Sľubujem na svoju česť a svedomie, že budem verný Československej republike, jej ľudovodemokratickému zriadeniu, jej prezidentovi a vláde, pri poskytovaní právnej pomoci a pri plnení ostatných povinností budem zachovávať zákony a nariadenia Československej republiky, budem ich vždy a všade uplatňovať v súlade s vôľou a záujmami ľudu a jeho štátu a v úplnej shode s duchom ľudovej demokracie a s veľkými socialistickými cieľmi, budem svedomite plniť svoje úlohy a zachovávať mlčanlivosť o veciach mi sverených.“

§ 15.

Členstvo advokáta v advokátskej poradni zaniká

- a) vystúpením z poradne,
- b) zrušením členstva výrokom Ústredia, ak to vyžaduje dôležitý všeobecný záujem, najmä plánovaná potreba pracovníkov,
- c) stratou členstva kárnym výmerom.

§ 16.

(1) Každý si môže zvoliť svojho advokáta.

(2) Odmietnuť zastupovanie alebo vypovedať plnomocenstvo môže advokát len zo závažných príčin.

§ 17.

(1) Advokát je povinný zachovávať mlčanlivosť o veciach, ktoré mu boli sverené, pokiaľ ho účastník od tohto záväzku neoslobodí. Na súde alebo u orgánu štátnej správy nie je povinný o týchto veciach vypovedať, okrem prípadu, že ho minister spravodlivosti z dôležitého štátneho záujmu oslobodí od záväzku mlčanlivosti. Na povinnosť zachovávať mlčanlivosť nemôže sa advokát odvolávať, ak je podľa ustanovenia § 165 ods. 2 tr. zák. povinný oznámiť trestný čin, ktorého sa má výpoveď týkať.

(2) Obdobnú povinnosť zachovávať mlčanlivosť majú aj ostatní členovia pracovného kolektívu poradne.

§ 18.

(1) Právne pomery advokátov, najmä ich odmeny za prácu, upraví podrobne minister spravodlivosti.

(2) Advokát nesmie od účastníkov prijať nijaké platby ani iné majetkové výhody, nech sú akéhokoľvek druhu.

(3) Advokát nesmie okrem vedeckej, umeleckej a publicistickej činnosti vykonávať nijaké platené zamestnanie.

Advokátski koncipienti.

§ 19.

(1) Advokátskym koncipientom môže byť len ten, kto je občiansky bezúhonný, je oddaný ľudovodemokratickému zriadeniu, je československý občan a má právnické vzdelanie.

(2) Požiadavku československého občianstva a právnického vzdelania môže minister spravodlivosti odpustiť.

§ 20.

Advokátski koncipienti sú zamestnancami advokátskej poradne.

§ 21.

Ústredie môže advokátskemu koncipientovi udeliť oprávnenie zastupovať advokáta pri poskytovaní právnej pomoci pred okresnými a krajskými súdmi a orgánmi štátnej správy, a to vo všetkých alebo len v niektorých veciach právnych (substitučné oprávnenie).

Kárne ustanovenia.

§ 22.

Porušenie povinností vedúceho advokátskej poradne a porušenie povinností advokáta stíha sa kárne.

§ 23.

(1) Kárne tresty sú:

- a) pokarhanie,
- b) prísne pokarhanie,
- c) pokuta do 20.000 Kčs,
- d) strata členstva v advokátskej poradni, spojená s trvalou alebo dočasnou nespôsobilosťou nadobudnúť členstvo znova.

(2) Uložené pokuty sa vymáhajú súdnou exekúciou a odvádzajú sa do štátnej pokladnice.

§ 24.

(1) Kárne konanie pre porušenie povinností vedúceho advokátskej poradne a kárne konanie pre závažné porušenie povinností advokáta vykonáva Ústredie.

(2) Kárne konanie pre menej závažné porušenie povinností advokáta vykonáva vedúci advokátskej poradne; ako kárny trest môže uložiť len pokarhanie alebo prísne pokarhanie.

(3) V kárnom konaní sú súdy a orgány štátnej správy povinné prispieť potrebnou súčinnosťou.

(4) Proti kárnemu výmeru vedúceho advokátskej poradne možno sa odvolať k Ústrediu; odvolanie treba podať u vedúceho poradne do pätnásť dní odo dňa doručenia výmeru.

Dohliadacie právo.**§ 25.**

Ministrovi spravodlivosti náleží hlavný dohľad na výkon advokácie a na činnosť advokátskych poradní a dohľad na činnosť Ústredia.

§ 26.

Minister spravodlivosti zruší alebo zmení usnesenia a opatrenia Ústredia, ak to vyžaduje všeobecný záujem; môže tiež zastaviť výkon jeho usnesení alebo opatrení.

Záverečné ustanovenia.**§ 27.**

Organizáciu a pôsobnosť orgánov Ústredia, funkčné obdobie orgánov volených a kárne konanie upraví organizačný poriadok, ktorý vydá minister spravodlivosti.

§ 28.

(1) Ústredné združenie advokátov v Prahe a krajské združenia advokátov sa zrušujú. Ich práva a záväzky prechádzajú na Ústredie; vlastníctvo k zariadeniu a inému majetku, ktoré slúži priamo výkonu advokácie, prechádza však na advokátske poradne.

(2) Likvidáciu Ústredného združenia advokátov vykoná Ústredie; likvidáciu krajských združení advokátov vykonajú doterajšie ich orgány.

§ 29.

Porušenia povinností vedúceho právnej poradne alebo povinností advokáta, ku ktorým došlo pred účinnosťou tohto zákona a pre ktoré nebolo kárne konanie do 31. decembra 1951 právoplatne skončené, stíhajú sa podľa tohto zákona. Kárne konania už začaté sa zastavia a veci sa postúpia Ústrediu.

§ 30.

Odmena, ktorú je odsúdený povinný uhradiť advokátskej poradni za úkony právnej pomoci, vykonanej obhajcom ustanoveným podľa § 45 ods. 1 tr. p., bude vymáhaná ako súčasť trov trestného konania.

§ 31.

Súkromný výkon advokácie je vylúčený; nikto nie je oprávnený poskytovať právnu pomoc zárobkove.

§ 32.

Minister spravodlivosti môže vydať podrobnejšie predpisy na vykonanie tohto zákona; najmä môže ustanoviť zásady pre určenie výšky príspevkov advokátskych poradní na plnenie úloh Ústredia.

§ 33.

Zrušujú sa všetky predpisy, ktoré sú v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, najmä advokátsky poriadok č. 322/1948 Sb. a nariadenie ministra spravodlivosti č. 74/1949 Sb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia advokátskeho poriadku.

§ 34.

Organizačné opatrenia urobené pred účinnosťou tohto zákona na včasné jeho vykonanie Ústredným sdružením advokátov v Prahe alebo krajskými sdruženiami advokátov, najmä rozhodnutia o členstve advokátov, zostávajú, pokiaľ nie sú v rozpore s týmto zákonom, nedotknuté a považujú sa za opatrenia urobené orgánmi kompetentnými podľa tohto zákona.

§ 35.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom 1. januára 1952; vykoná ho minister spravodlivosti po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Rais v. r.

